

školska tehnika, osnovna tehnika sp. kretanja izvedena uskladu s njenim teoretskim obrascima.

školski sport, sp. djelatnost učenika za vrijeme redovnih satova tje. odgoja kao dio njihova cjelokupna obrazovanja i u vanrazredno vrijeme na satovima za razonodu i odmor (osnovna škola) ili na satovima iz programa po izboru učenika i posebno u slobodnim aktivnostima koje se organiziraju u šk. sp. društvu kao sp. vježbanje, sp. trening i natjecanje (škole usmjerene obrazovanju). Cilj je š. s. stjecanje navika za kretanje, usavršavanje motoričkih sposobnosti koje mogu kasnije poslužiti i u rekreativnim aktivnostima, otkrivanje pojedincu privlačnih sp. grana, odn. disciplina, igra i unapređivanje fiz. sposobnosti. Takve djelatnosti formiraju kod učenika određene pozitivne navike koje uvjetuju da se redovito bave sportom i poslije završenog školovanja.

školsko društvo za fizičku kulturu, osnovna sp. organizacija pri osnovnim školama i školama usmjerenog obrazovanja, sa svrhom da okuplja što veći br. učenika i učenica i da im organizira sp. rekreaciju, redovne treninge i nastupe na šk. i međušk. natjecanjima u izabranim granama sporta. Inicijativa za osnivanje takvih organizacija usvojena je na Prvom jugoslavenskom kongresu fizičke kulture (1958).

Škorić, Nikola (1923), dipl. inž. arhitekture; reprezentativac u streljaštvu i streličarstvu, jedan od osnivača Streljačkog saveza Hrvatske, predsjednik Streličarskog saveza Jugoslavije. Osvojio PJ vojničkom puškom; bio 4 puta prvak Jugoslavije u streličarstvu. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1976).

škota, jedrenje: uzica za postavljanje jedra u željeni položaj prema vjetru; š. obično ide od stražnjeg kraja buma na palubu, najčešće kroz niz kolotur; izrađuje se od mekana pletena konopa.

škotica, jedrenje: škota pramčanih jedara (flokova i spinakera).

škotska partija, šah: otvaranje iz grupe otvorenih igara; nastaje nakon ovih početnih poteza: 1. e4 e5; 2. Sf3 Sc6; 3. d4 ed4; 4. Sd4.

škotski gambit, šah: otvaranje iz grupe otvorenih igara koje nastaje nakon ovih početnih poteza: 1. e4 e5; 2. Sf3 Sc6; 3. d4 ed4; 4. Lc4.

Škrjinar, Tone (1902), trgovac; planinar i biciklist. Član Slovenskog planinskog društva od 1919; član Turističkog kluba Skala od osnutka; dugogodišnji funkcionar Planinskog saveza Slovenije. Zaslužan za poslijeratnu obnovu i održavanje planinarskih kuća.

Škrnjarić, Josip (1868-1956), učitelj u Janjovcima, Slakovcima, Slavovskom Brodu i Osijeku; završio višesemestralni tečaj za učitelje gimnazije (Zagreb, 1894-96) i podučavao tjelovježbu. Osnivač Hrvatskog sokola u Slavovskom Brodu (1905). Za uspješan rad na polju tje. odgoja, 1955 primio priznanje DTO Partizan (Slavonski Brod).

Škratica (2738 m), vrh u Juljskim Alpama; težak pristup vrhu olakšan je osiguranim penjačkim putem. Postoji veliki broj penjačkih uspona kroz stijenu sa svih strana; prvi uspon izveli su 1880 Julius Kugy, Andrej Komac i Matija Kravanja.

Škrlić, Ante (1918), novinar; sp. radnik, u mladim danima natjecatelj u umjetničkom i brzinskom klizanju, hokeju na ledu i rukometu; međ. sudac u hokeju na ledu i umjetničkom klizanju. Od 1938 surađuje u ilustrovanim sportskim novinama (Zagreb);

poslije Oslobođenja nastavlja u Narodnom sportu, a od 1950 je urednik rubrike med. sport u Sportskim novinama (Zagreb). Dobitnik Nagrade za životno djelo »Milan Milonović« Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1982).

škuna (engl. schooner), jedrilica sa dva jarbola, manjim prednjim i većim (glavnim) stražnjim; š. može imati i 3 ili više jarbola; tako su opremljene velike jahte, a u novije vrijeme uglavnom imaju bermudski jedra. Naziv je iz germanskih jezika, u romanskom to je goleta.

Škuteļi, Artur (1912), litografski crtač, planinar, skijaš, sp. radnik. Od 1933 član PD Runolist (Zagreb). Poslije Oslobođenja tajnik Fiskulturnog društva Grafičar i predsjednik Odbora za skijanje Fiskulturnog odbora Zagreba; stručni tajnik FD Zagreb. Od 1955 predsjednik Saveznog zbora sudaca Skijaškog saveza Jugoslavije, predsjednik Skijaškog saveza Hrvatske (1948-54 i 1958-60); predsjednik Zagrebačkog skijaškog podsaveza (1960-64); predsjednik Skijaškog kluba Medveščak (1971-78). Dobitnik Zlatne plakete Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1963). Napisao: *Skijaški leksikon*, Zagreb 1950; *Od skijaške škole do natjecanja* (sa I. Šafarom i H. Kumarom), Zagreb 1952.

šlajder (prema njem. Schleudergriff), rvanje: bacanje uvinućem, hvatom ruke i trupa; svaka akcija koja dovodi protivnika izvan ravnoteže.

šlencanje (prema njem. schlenzen, tumarati, lutati), hokej na travi: prijelazna radnja između guranja i udaranja lopte; izvodi se bez zamaha palicom. Dok je lopta na zemlji, potiskuje se sredinom plosnatog zaobljenog dijela palice, zatim se jedan trenutak ponese na palici i onda odbaci, snažnim potiskivanjem desne ruke i privlačenjem palice unazad lijevom rukom. Š. se najčešće koristi kad igrač nema vremena i prostora za zamah.

Šljivar, Milivoj (1930), potpukovnik JNA reprezentativac u konjičkom sportu; prvi na PJ 1961 u preskakanju prepona (pojedinačno), a u ekipnoj konkurenciji kao član KK »Aleksa Dundić« osvojio PJ 1961-63. Sudjelovao na PS 1953 u Parizu, na Grand Prix de Genève 1963 i na Međunarodnim konjičkim revijama u Novom Sadu (tri pobjede). Od 1964 je trener u konjičkom sp.

šljuka, lovna divljač; ptica selica, gnijezdi se na sjeveru, a za proljetne i jesenske seobe preljeće preko naše zemlje, gdje ponekad prezimljuje. Leti pojedinačno ili u malim skupinama; kada se seli, leti u jat. Boravi u vlažnim predjelima s mekanim tlom, gdje se hrani kukcima, crvima i glistama. Gnijezdi se na zemlji. Zaštićena je lovstajem. Lovi se od početka septembra do polovine aprila. Podvrste su šumska š. koja je po leđima rdastokestenjasta, po hrpu pepeljastordava s tamnim pjegama, a na tjemenu ima poprečne svijetle pruge. U nas boravi u martu do polovine aprila na putu k sjeveru, a u novembru i decembru na putu prema jugu. Pari se putem na sjever gdje se i gnijezdi. Ženka snese 5 jaja na kojima sjedi 21 dan. Š. livadarka ima gornji dio tijela tamnozgasite boje posuto pjegama i sa četiri uzdužne rdaste pruge preko cijelih leđa. Po trupu je svijetlija s crnim poprečnim prugama. Š. kokoška slična je š. livadarki, samo je nešto manja. Kod nas se zadržava samo zimi. Š. kozica je po leđima purpurnozelenkasta sa tri uzdužne rdastokestenjaste pruge. Odozdo je bjelkastosiva s crnim točkicama. Za proljetne i jesenske seobe preljeće preko naše zemlje, a ponekad prezimljuje. Š. obično preko dana

miruje, a uvečer i noću traži hranu. Lovi se psom ptičarem, tjeranjem, u preletu ili iz skloništa. Gada se sitnom sačmom br. 12 ili 14.

Šljuka, jedrilica za dva člana posade (kormilar i flokist). Gradi se od drva ili plastike; minimalna tež. je 173 kg; jedna od najraširenijih i najstarijih regatnih klasa u nas i u svijetu; nastala 1931. Međ. status dobila je 1959. Ima svoju organizaciju od flote do međ. udruženja (engl. Snipe Class Yacht Racing Association, SCYRA). Od 1951 u ovoj klasi održavaju se natjecanja za P.J. Interes za klasu Š. postepeno opada zbog širenja brzih jedrilica — glisera.

Šnajder, Zlatko (1919), dipl. pravnik; sp. radnik; igrao rukomet u Prvom hrvatskom građanskom športskom klubu u Zagrebu (1938-41); bio predsjednik RK Lokomotiva u Zagrebu (1948-56), potpredsjednik Rukometnog saveza Jugoslavije (1948-56) i predsjednik Rukometnog saveza Hrvatske (1949-56). Napisao (sa O. Kosi i M. Flander): *Rukomet*, Beograd 1949.

Šneler (njem. Schneller) > ubrzač

Šoba, Franjo (1888-1972), trgovac; prednjak i vođa prednjačkog zbora u Hrvatskom sokolu (Zagreb, 1908-11), osposobio oko 40 prednjaka.

Šoć, Borislav (1921), novinar; urednik sp. rubrike Pobjeda u Titogradu. Novinarstvom se bavi od 1947; bio suradnik Borbe i Tanjuga. Natjecao se u nogometu, košarci i stolnom tenisu (u dva navrata drugi na prvenstvu CG). Dugogodišnji predsjednik Sekcije sportskih novinara Crne Gore i Stoineniškog saveza Crne Gore; predsjednik sportskih novinara Jugoslavije (1979-81). Predsjednik Stoineniškog saveza Jugoslavije 1982-83.

Šoć, Vladimir (1927), profesor Nastavnčkog fakulteta u Nikšiću i profesor-dipl. trener u nogometu; bio na specijalizaciji i usavršavanju metodologije rada za predmet Ples i tjelovježbene kompozicije na Institutu za tjelesni odgoj u Rimu; sekretar Komisije za fizičku kulturu Izvršnog vijeća Skupštine Crne Gore, sekretar Fudbalskog saveza CG i član NSJ. Od 1952 bavi se koreografijom i istraživačkim radom u oblasti folklor. Od 1966 stalni je predavač u Saveznoj i međunarodnoj školi folkloru u organizaciji Prosvjetnog sabora SRH (Pula, Badija, Pag). Uz brojne stručne radove napisao i: *Karakteristika i izbor narodnih igara iz Crne Gore*, Zagreb 1981.

Šola, Atanasije (1878-1955), političar; sok. funkcionar, starješina Srpskog sokola u Mostaru. Na banjalučkom procesu (1914/15) osuđen zbog veleizdaje na 12 god. tamnice.

Šolaja, Borislav (1925), novinar; gl. i odgovorni urednik Sports, Jugoslovenskog sportskog lista u Beogradu (od 1978). Prije toga dugogodišnji urednik sp. rubrike Borbe. Višegodišnji predsjednik Sekcije sportskih novinara Srbije. Suradivao u nizu publikacija Borbinih izdanja i drugih izdavačkih kuća. Dobitnik Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu Srbije (1979).

Šolar, Josip (1903-55), postolar; reprezentativac u biciklizmu, član Kolesarskog kluba Ilirija (Ljubljana). Pobjednik cestovnog PJ 1925. Sudjelovao na OI 1928, gdje se u cestovnoj utrci s pojedinačnim startom plasirao na 37. mjesto.

Šolman, Damir (1948), reprezentativac u košarci sa 226 nastupa, zaslužni sportaš Jugoslavije; bio je član AKK Mladost (Zagreb); od 1967 igrao za KK Jugoplastika (Split). U sezoni 1977-78 nastupao za tal. klub Mecap (Vigevano); u razdoblju 1978-83 po-